

ANNE-BABALARA ÖNERİLER;

- Teşhisten sonraki günler en karışık ve zor günlerdir.
- Öncelikle sakinleşmeli ve derin bir soluk alınmalıdır.
- Otizmle mücadelede tek bir doğru yaklaşım yoktur.
- Her çocuğun ihtiyacı olan doğrular farklıdır.
- Çocuğunuzu mümkün olduğunca sosyal ortamlara sokun.
- Aile fertlerinizi harekete geçirin.
- Anneanne, dedeler, babaanne ve kardeşler hatta teyzeler ve halalar olmak üzere ailenizden destek alın.Ortak bir hareket planı çıkarın.
- Tek başına mücadele eden anneler kısa zamanda tükenirler. Kendisine faydası olmayan bir annenin evladına verebilecek hiç bir şeyi kalmayacaktır. Bu hem anne hem de çocuk için hiç istenmeyen bir durumdur.
- Araştırmacı olun. Her söylenen ilaca, mucize gözüyle bakılmamalıdır.
- Çocuğunuzun hangi yolla daha kolay öğrendiğini tespit etmeye çalışın.
- Otizmle ilgili demek, vakıf, internet gruplarına dâhil olup günceli takip etmeye çalışın.
- Çocuğunuzu kazanayım derken kendinizi kaybetmeyin. Hayata dahil olun....

KAYNAKLAR

- *Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü(2014),Otizm Spektrum Bozukluğu,Anıl Reklam,Ankara
- *MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2010),Okullarımızda Neden Niçin Nasıl Kaynaştırma Yönetici,Öğretmen,Aile Kılavuzu,Ankara
- *MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2012),Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği
- *MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2017),Kaynaştırma Uygulamaları Destek Programı ,Otizm Spektrum Bozukluğu Eğitim İçeriği.
- *MEB(2017),Çocuk Gelişimi ve Eğitimi;Otizm spektrum bozukluğu ve kaynaştırma,Ankara

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER;

- Okula yeni başlayan öğrencinize sınıf ve okul ortamını tanıttın.
- Sınıftaki diğer öğrencilere otizmi olan öğrencinize ilişkin bilgi verin.
- Öğrencinizi sınıfın ön tarafında oturtun ve sınıf içinde yakınında oturan öğrencilerin, öğrenciye uygun model olabilecek kişiler olmasına dikkat edin.
- Sınıf kurallarını belirleyin, sınıf kurallarını tek tek öğretin ve kuralların yazılı/görsel olarak yer aldığı bir pano hazırlayın.
- Tekrarlayıcı veya yıkıcı olumsuz davranışlarını azaltmaya yönelik özel eğitim yöntemlerinden davranışçı eğitim tekniklerini kullanın.
- Öğrencinizin özelliğini dikkate alarak göz kontağı kurma, sınıfta uygun oturma, basit yönergelere uyma gibi becerilerin öğretimine öncelik verin.
- Sınıf içinde öğrencinizin performansına uygun sorumluluklar verin.
- Öğrencinizin olumlu davranışlarını ödüllendirin, uygun olmayan davranışlarını arkadaşlarına ve kendisine zarar verecek düzeyde değilse görmezden gelin.
- Öğrencinizle iletişiminizde olumsuz ifadelerden mümkün olduğunca kaçının.
- Öğrencinizin nesnelere dokunma, nesneyi elinden bırakmama gibi takıntılı davranışlarını azaltmak için bu nesnelere bir kutuya konularak dersin sonunda ya da günün sonunda alınabilmesine yönelik düzenleme yapın.
- Öğrencinizi kendi içinde gösterdiği gelişme ile değerlendirin ve öğrencinizin yapamadıklarına değil yapabildiklerine yoğunlaşın.
- Sınıf içinde yaptığınız eylemleri, sözel olarak da ifade edin.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

Adres:Kayabaşı Mah. Kadı Hanı Cad. Eski Ticaret Lisesi
Yanı No:22/1 KIRŞEHİR

Telefon: (0386)2135039

Faks : (0386)2129554

ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU NEDİR?

•Otizm spektrum bozukluğu (OSB), erken dönemde ortaya çıkan, sosyal etkileşim ve sosyal iletişimde bozukluk, toplumsal ilişki geliştirmede sorunlar, basmakalıp ve yineleyici davranışlar ile ilgi alanlarındaki sınırlılık olarak karakterize olan ve bu sınırlılıkların zihinsel yetersizlik veya gelişimsel gerilik ile açıklanamadığı bir bozukluktur.

•Amerikan Psikiyatri Birliği (APA-American Psychiatric Association) tarafından 2013 yılında yayınlanan Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı 5 'e (DSM-5 Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) göre; yaygın gelişimsel bozukluklar çatısı altında yer alan otistik bozukluk, Asperger Sendromu, başka türlü adlandırılmayan yaygın gelişimsel bozukluk ve çocukluk dezintegratif bozukluğu tanı kategorileri yerine birleştirilmiş tek bir "Otizm Spektrum Bozukluğu" tanısı kullanılmıştır.

Otizm Spektrum Bozukluğu Görülme Sıklığı ve Yaygınlığı

- Dünyada otizmin görülme sıklığı 68'de birdir.
- Otizmin erkek çocuklarındaki yaygınlığı, kızlardan yaklaşık 4-5 kat fazladır.
- Kırşehir de ocak 2018 tarihiyle otizm spektrum bozukluğu tanısı almış 71 birey bulunmaktadır.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU NEDENLERİ

•Otizmin bilinen tek bir nedeni olmamakla birlikte genetik ve çevresel faktörler ile beyin gelişimi sırasında beyin yapısında ya da işlevinde ortaya çıkan anormalliklerin otizme neden olduğu ile ilgili güçlü araştırma bulguları mevcuttur .

•Otizme erken çocukluk dönemindeki olumsuz anne-çocuk davranışlarının ,vurulan aşuların, ailenin sosyo-ekonomik düzeyinin ve çocuk yetiştirme politikalarının neden olmadığı açıkça belirtilmiştir.Fakat İleri baba yaşı önemli bir risk faktörü olarak görülmektedir.

•Doğum sırasında yaşanan sorunların otizme neden olabileceği öne sürülmüştür.

•Aşuların otizme yol açmadığı kesin olarak gösterilmiş olmasına rağmen, pek çok anne baba hala aşular (MMR) ile otizmin ilişkili olduğuna inanmaktadır.

•İşlevsel beyin görüntüleme çalışmaları otizmlilerde yüz tanıma,duygu tanıma, sosyal ilişkilerle ilişkili bölgelerde farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur.

OTİZM EKSİKLİK DEĞİL;FARKLILIKTIR!!!

OSB Olan Çocuklarda Görülen Erken Belirtiler;

- 6. aydan itibaren başkalarına gülümsememek,
- 9. aydan itibaren seslere, gülümsemelere ve yüz ifadelerine tepki vermemek,
- 12. aydan itibaren agulamamak ve parmakla bir nesne ya da kişiyi işaret ederek göstermemek, "bay bay" gibi jestleri yapmamak,
- 16. aydan itibaren tek bir sözcük söyleyememek,
- 24. aydan itibaren iki sözcüklü basit cümleleri kuramamak, hangi ayda olursa olsun gelişimde gerileme göstermek .

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNUN BELİRTİLERİ

1-Sosyal İletişimde Zorluklar: Uygun göz kontağı kuramama,sıcak ve neşeli ifade yoksunluğu,ilgi veya keyif paylaşımı yoksunluğu,ismine tepki verme yoksunluğu,jestleri gösterme yoksunluğu,sözsüz iletişim koordinasyonunda yoksunluk,olağandışı ölçüleme (ses perdesinde değişiklik, garip tonlama, düzensiz ritim, alışılmadık bir ses kalitesi),nesnelere tekrarlı hareketler,vücudun duruşu ya da kollar, eller ya da parmaklarla yapılan tekrarlı hareketler.

2-Konuşma ve İletişimde Zorluklar:İlk yaşına kadar babıdamamak,16 aylık olduğunda tek bir sözcük bile söyleyememek ya da herhangi bir yaşta edindiği dil becerilerini kaybetmek,"bay bay" şeklinde el sallama ya da bir şeyi göstermek için ortak bir işaret jesti kullanamamak,aynı şeyleri sürekli yapma,bir oyuncacı ya da iplik gibi şeyleri saatlerce ileri-geri çevirme,kendini ısırma ya da başını vurma gibi kendine zarar verici davranışları göstermek,seslere ya da dokunmaya karşı olumsuz tepki göstermek,başkaları gibi acıyı hissettiğini herhangi bir tepki ile göstermemek,elinden tutulmayı veya kendisine sarılmasını sevmemek,gürültüden rahatsızlık duymak.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANILAMA SÜRECİ

Rehberlik ve araştırma merkezinde oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından nesnel, standart testler ve bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır. Tanılamada bireyin; tıbbî değerlendirme raporu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim öyküsü, tüm gelişim alanlarındaki özellikleri, akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri, eğitim performansı, ihtiyaçları, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve bireysel gelişim raporu dikkate alınarak en az sınırlandırılmış eğitim ortamına ve özel eğitime karar verilir.